

Norlev: Dette Lovforslag maa som alle andre bedømmes efter sine Formaal, der jo er præciseret væsentlig som to: for det første Opsugning af de ledige Penge og for det andet Udjævning af Krigstidens økonomiske Forskydninger. Vi er i vort Parti, som jeg udtalte ved første Behandling, enige i Nødvendigheden af at faa vort Pengevæsen snarere netop ved at gribe til Midler, der har disse Formaal for Øje. Selv om vi ikke har været med i Udvalgsbehandlingen, har vi nu haft Tid til Overvejelse, og det har været nødvendigt at tage Tid dertil, for dette Lovforslag er saa omfattende og rummer saa mange Problemer, at det ikke var let at tage en principiel Stilling til det straks, da det blev fremsat.

Jeg vil gerne her ganske kort have Lov til at meddele Resultatet af de Overvejelser, som vi har haft angaaende dette Lovforslag. Resultatet kan samles ganske kort i dette, at det forekommer os, at denne Lov svarer meget daarligt til sine Formaal.

Det vil være logisk at spørge: Hvor er de ledige Penge, som skal opsuges? Jeg kan ikke se rettere, end at den ledige Købekraft fortrinsvis findes tre Steder. Den findes i det ret store Beløb, godt 3 Milliarder Kr., der staar paa Nationalbankens Foliokonto; det er en Købekraft, der kan realiseres, hvis den ikke bindes paa en eller anden Maade. Den findes endvidere i de Monopolindtægter, som vi desværre har saa mange af i vort Samfund, og som altid betyder, at Mennesker faar Købekraft uden tilsvarende Produktion. Endelig findes der en Del Købekraft, som maa kaldes ledige Penge, i de Lønindtægter, hvis Købeevne overstiger den ved Produktionen skabte reelle Købekraft.

Jeg er ikke i Tvivl om, at noget af den Købekraft, som betinges af de to førstnævnte Forhold, vil rammes af Loven, men jeg synes ikke, man kan sige, at Loven sigter direkte derpaa, tværtimod, jeg synes, man maa sige, at den rammer i høj Grad ved Siden af. Den Købekraft, der i Øjeblikket findes paa Nationalbankens Foliokonto, stammer, saa vidt jeg har forstaaet, i ikke ringe Grad fra Kapitaler, der er frigjort ved, at Varelagre er blevet realiseret. Vil disse Kapitaler, vil denne Købekraft rammes af dette Lovforslag? Jeg er ikke i Stand til at se det, i hvert Fald ikke, hvis de paa-gældende ikke har snydt alt for meget ved Vurderingen af deres Varelagre, saa at den Formue, der nu staar i Nationalbanken, repræsenterer en meget højere Værdi end den Formue, der blev opgivet, da de havde

Saa vil jeg tilføje, at jeg mener egentlig heller ikke, at denne Købekraft i særlig Grad skal rammes, for hvorfra skal Købmænd, erhvervsdrivende i det hele taget, faa Midler til atter at sætte Erhvervslivet i Gang, til atter at indkøbe Varer og Raastoffer, hvis de ikke kan faa Lov til at bruge de Midler, der er frigjort, da deres Varelager blev realiseret. Men selv om jeg mener, den ikke bør rammes, mener jeg, at den repræsenterer en ikke ringe Grad af ledig Købekraft. Jeg kunde have Lyst til at høre, om den højtærede Finansminister mener, at denne Købekraft vil blive bundet i væsentlig Grad af det forelagte Lovforslag.

Hvad angaar Monopolindtægterne, vil jeg tillade mig at gentage, hvad jeg sagde ved Lovforslagets første Behandling, at det er et underligt Sammentræf, at samtidig med, at den højtærede Finansminister kommer og kræver en Formueafgift paa 1 200 Mill. Kr., viser Ejendomsskyldvurderingerne, at vi i Tidsrummet 1936—45 har foræret Grundejerne 1 200 Mill. Kr., og disse 1 200 Mill. Kr. repræsenterer i Løbet af den Aarrække, de er kommet til Eksistens, en Købeevne, der faktisk maa karakteriseres paa samme Maade som ledige Penge, fordi de repræsenterer en Købeevne, som der ikke staar noget reelt Arbejde bagved; det er en ren Lotterigevinst. Og naar den højtærede Finansminister nu kommer og kræver 1 200 Mill. Kr., er det ikke hos de Mennesker, som har faaet denne Lotterigevinst, den opkræves; Afgiften kan nok ramme dem i enkelte Tilfælde, men det er i Almindelighed helt andre Befolkningskredse, der rammes af Kravet om de 1 200 Mill. Kr., som nu skal opsuges.

Hvis man vil stille det Spørgsmaal, hvem der burde betale en saadan Formueafgift, forekommer det mig, at man bør ræsonnere som saa: Krig betyder selvfølgelig, at vi maa bruge af vor Formue. Her er Samfundet stillet ganske paa samme Maade som Enkeltpersoner; naar Enkeltpersoner kommer ud for Forhold, hvor deres normale Indtægter ikke slaar til, maa de spise af deres Formue. Det samme maa være Tilfældet med Samfundet. Derfor havde det været naturligt, om vi under Krigen havde taget en ret stor Formueafgift til Dækning af Krigsudgifterne, og det mest naturlige vilde ogsaa nu være, om vi søgte i hvert Fald en væsentlig Del af Statens Gæld til Nationalbanken dækket gennem en almindelig Formueafgift for alle Landets Formueejere; den kunde maaske kombineres med en særlig, men moderat Afgift paa de Formuestigninger, der er sket under Krigen —